

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

Din 30—
Din 15—
Din 7-50
Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

malí oglaš 40 5 petič vrst 1 Din 1-50
večji inserati od 10 petič vrst naprej 1 Din 2-00
notice, izjave, poslane, reklame petič vrst 1 Din 3-00

Uredništvo in administracija lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Po volitvah.

Volitve so končane. Vlada, ki se je nad leto dni borila za volivno vlado, — je pokazala svojo umetnost. Z zapiranjem kandidatov in agitatorjev nasprotnih strank, s preganjanjem in terorizmom, z denarjem in pritiskom celega vladnega aparata je dosegla neznatno večino, ki se pa že krši. Njena moč leži edino v neednih pogledih opozicije. Zato so posebno glasni Pribečevičevi demokrati, da bi v svojih vrstah prikrili strah, ki jih vznemirja: kaj bo, če si g. Pašič poišče močnejših zaveznikov?

Ker pa sta oba tabora nastopala enako sovražno proti stanovskim strankam in zlasti sovražno proti stanovski kmečki stranki, nas pušča taranje ene kakor druge strani precej hladne. Računi, kakor z eno tako tudi z drugo stranjo, pridejo že še na vrsto. Za to nam tudi jamči zavednost podeželskega prebivalstva, ki ni klonilo, ko je že vse drugo padalo na kolena.

Na različne snubitve pa odgovarja-

mo: na fraze, prazne, bobneče besede ne pojdemo. Časi so resni in silno žalostni. Od nove vlade in to od vsake vlade pričakujemo, da bo ubila korupcijo, odprla izvoz, našla ugodna tržaška za naše blago, preskrbela cenjen kredit ter predvsem zmanjšala davke in druge dajatve. Naše gospodarstvo je na robu propada, kmet in obrtnik ležeta v dolgovih in iz tega vidika bomo presojali vsak korak bodoče vladine večine. Če bo kaj zmognosti pokazala v gospodarskih vprašanjih, ki so sicer zelo, zelo težka, ali neodložljiva, jo bomo celo pohvalili, kakor se sicer programsko zelo ločimo, če bi se pa skušala samo skrivati za kakšno popularna gesla, gospodarstvo pa da bi naprej uničevala kmeta in obrtnika, potem seveda ne bo našla v nas ljudi, ki bi molčali k takemu škodljivemu početju. To je bilo treba povedati tistim, ki jim naša pot ni znana ali ki se vsaj delajo, kakor bi je ne poznali!

naši primere, da so sklepali sporazume in skupne nastope zato, da eden drugega ubije in zatre in da se sam postavi na njegovo mesto. Začetek vsake take misli za skupno nastopanje je torej skrajna poštenost. Če te ni, je vse drugo samo fraziranje ali pa le namen kaliti vodo in zase izkoristiti eventualno nepoučenost. In zdaj se potrkajte na srce, gospodje snubci, pa odgovorite: ali ste kdaj tako nastopali?

Če vam je torej resnično ležeče na tem, da se ob kakšni važni priliki ob varovanju svojih ciljev in programa

najdemo iz kakršnihkoli vzrokov proti skupnemu sovražniku na isti višini, odvzete predvsem tisto, kar to onemogoča. Mesto pa, da to spoznate, uporabljate sredstva, ki razdalje med nami povečavajo, mesto, da jih krajšajo, za neuspehe pa dolžite druge. Če v tem oziru ni kaj prav, je krivda edino na vas. Slučaj Ravnihar in Jelačin ml. sta klasična dokaza.

Ako je le pičica resnice na vašem vabilu po kakšnem skupnem nastopu, potem je treba predvsem vašega poboljšanja. Brez tega je ves trud zaman.

Napredek SKS. na Štajerskem!

Kakor na Kranjskem, tako je bila SKS tudi na Štajerskem sredi med dvema ognjema. Na eni strani podivjani klerikalizem, ki se je skrtil za samoslovenstvo, na drugi strani »Slavenska banka« in vse državne gukože, ki so se skrile za »Narodni blok«. Vse se je zaklelo kmetijsko stranko ubiti in zadušiti slovensko kmetstvo zavest. Vendar kljub vsemu nasilju, podkupljanju, sleparijam in drugim nepoštenostim od strani naših nasprotnikov je kmetijska stranka tudi na Štajerskem lepo napredovala. Leta 1923. je bilo na Štajerskem brez Prekmurja 3442 glasov, s Prekmurjem pa 4553. Letos je postavil Geza Hartner,

ki je bil leta 1923. srezki kandidat na listi SKS za Prekmurje, lastno listo. Dobil je 1999 glasov. SKS pa je dobila letos brez Prekmurja 3577. Torej je napredovala za 135 glasov. Kljub Drogenikovu nastopu proti kmetom, kljub temu, da nam je Hartner odnesel 2000 glasov, beleži SKS vendar le napredek. To nam je trajno jamstvo, da kmetijsko stranko ne bo nikdar več uničilo nobeno sredstvo. Naš napredek je tu in kmetijska stranka gre naprej! Vztrajajmo na tej poti!

Tovarišem na Štajerskem čestitam! Najtežja artilerija nasprotnikov je šla proti njim in kljub temu se niso umaknili. Živel!

Našim volivcem na Štajerskem.

Tovariši, ki ste vzdržali, hvala Vam! Izdajstvo odpadnikov nam je res škodovalo, bila je zmeda. Sicer smo svoje število vzdržali, manjka nam Prekmurje, tam tako ni bilo pristave iz prepričanja.

Sicer že volitve same so nam bile zoprne in v napotje. Znamo in znali smo, da dokler se ne uredi vprašanje hrvatske seljaške organizacije, se ne moremo uveljaviti pri državni upravi.

Malo nas je bilo po številu, a veliko po duhu. Naši tisoči niso moštvo, ki se maje po vetru, nego vsak izmed teh

3500 mož in mladeničev je kremen, je apostol, je voditelj. Tega se zavedamo, to je, kar nas bodi, da vztrajamo. Ne strašimo se boja! Grda je zloraba kmečkih volivcev od gosposkih strank, to nas boli, a ne sme nas plašiti. Pospešimo svoje apostolsko delo med stanovskimi tovariši z besedo in širjenjem našega tiska. Delaj vsak, kolikor more, ne bomo sebični! Blagostanje vseh je blagostanje posameznika.

Vodstvo SKS za mariborsko oblast.

Koliko glasov je dobila zemljoradniška stranka v Srbiji?

Po dosedaj znanih poročilih je dobila zemljoradniška stranka v Srbiji in južni Srbiji 47.977 glasov. Na podlagi volilnega zakona je pripadel na vse te glasove le en sam narodni poslanec. Da se vidi skrajna krivičnost tega zakona, naj navedemo primerjavo z drugimi strankami: Radikali so dobili za vsakih 4949 glasov enega poslanca, klerikalci so dobili na Kranjskem na vsakih 5994 glasov enega poslanca, a na Štajerskem na vsakih 4789 glasov. Ta krivični volilni zakon so si mestne stranke napravile, da ubijejo kmetijske in delavske stranke. Bolj odkrito bi bilo gotovo, ako bi zakon dovolil, da sme biti poslanec samo radikal, ali klerikalec. Toda nobena stvar ni večna in ta zakon se bo moral prejeti, ali slej spremeniti, to nam garantira 50.000 kmetijskih glasov v Srbiji, ki so ostali kot skala v teh skrajno nasilnih volitvah.

Niso nam še znani volilni izidi iz Bosne, Dalmacije in Vojvodine. Vendar smemo trdimo, da so kmetje tudi tu obdržali število glasov, kakršno so imeli l. 1923.

Razmišljanje po volitvah.

(Piše fant iz ljubljanske okolice.)

Smo v dobi po volitvah. Edini razredni stranki, ki sta dobili svoje zastopnike v narodno skupščino, sta zemljoradniška, odnosno SKS. Kolikvega pomena je, da imajo kmetje, podeželsko ljudstvo in delavstvo v parlamentu svoje zastopnike, mi še ne vemo ceniti. Sosedne in druge države Evrope vedo ceniti, kolikvega narodnogospodarskega in socialnopolitičnega pomena je, da je delavsko in kmečko ljudstvo v parlamentu strokovno zastopano.

V Sloveniji so na žalost delavske strokovne stranke razcepljene. Vzrok temu moramo iskati v prvi vrsti med delavskimi voditelji, ki so se od socialističnega programa oddaljili. Posledica tega je, da so se pri nedeljnih volitvah delavski glasovi cepili ter vsled situacijske neorientiranosti pomagali s svojimi glasovi klerikalcem do zmage. Delavstvo je izšlo iz letošnjih volitev brez lastnega zastopnika v parlamentu, kar bo zanj bridka izkušnja.

V volilno borbo je šla tudi druga strokovna organizacija, to je zemljoradniška in v Sloveniji SKS. Ne moremo pa teh dveh prištejati k prvi, ker sta obe v svojih načelih, organizaciji in dosedanjem delu edinstveni, strokovno čisti in pošteni. Dejstvo pa je, da se je morala zemljoradniška stranka boriti z nezaljšnim nasiljem režimskih strank. Kljub temu je tudi srbski kmet dal za svojo strokovno stranko nad 100.000 glasov. Le s terorjem se je posrečilo onemogočiti izvolitev brata Lazica.

Po izvršenih volitvah imamo pred seboj točno bilanco svojega dela. — Kmet je prišel do spoznanja, da je edina rešitev zanj v strokovni organizaciji. On hoče v parlamentu svojega zastopnika. Koliko se je med našim kmečkim ljudstvom to načelo razširilo, je jasen dokaz rezultat zadnjih volitev. Pri volitvah leta 1923. je dobila SKS 11.023 glasov, letos pa 12.330. Napredovala je za 1307 glasov, v ljubljansko-novomeškem volilnem okrožju samem pa za 2242 glasov. Ni to beležiti le kot znak napre-

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

Martin je bil od semanjega dne nekam zamišljen. Zena mu ni ničesar očitala, ali — postala je še bledejša, resnejša, pa njena otroka sta jo imela še rajša. Kar od nje nista šla, kakor da bi jo hotela braniti. Z njim je govorila, kar je bilo potreba, drugega ne. Sedaj se je Banič zdelo, da bi bilo bolje, ko bi bil na sejmilic. Dan — manj pil. Da bi ne imel prav, tega ni mislil. Le pijači je pripisoval cel — neumnost, kakor si je zatirjal.

Le pridi, Medvedka! reče nekako dobrovoljno: pa vlečite me skozi zob!

Kaj te bom vleklal! odvrne Medvedka. — Rajši kar grem, če misliš, da sem klepetulja ali kakšna stara copernica... Sploh pa, kar pridi zraven, boš že slišal, kar vem o tebi!

Torej pa grem, se smeje Banič in pride k Medvedki: celo roko ji je dal.

Oba sta šla k Mici v kuhinjo. Mico je prijetno dirnilo, videti, da je mož s teto Medvedko dober. Medvedka pa je postala vsa pogumna in pripovedovala, da je slišala o boleznih Mice...

Mica je odkritosrečno pravila, da sta se z možem sporekla. Medvedka bi rada izvedela še več. Napeljevala jo je, da govori ljudje nekaj več... Ampak pristavila je: »Pa tisto ne bo res... Hudočni jeziki so!»

Nastane mučen molk. Banič sloni na vratih. Mica vzdahne in reče s povdarkom: »Mož je nagle jeze in me je po licu...«

»S pestjo?« vpraša po tistem Medvedka.

Z roko, odgovori Mica. — Pa tisto bi bilo že

vse eno. Se nikdar nisem bila od moža tepena in to pot je bilo zadnjič!

Seveda, seveda! pravi Medvedka; »nagle jeze je, pa se bo že pobiljšal!»

Tiho, ženske! sikne Banič. »Detiček prihaja! Da me pred njim ne boste opravljale.«

Mica je hitro pobrisala v sobi mizo in jo pogrnila. Medvedka si je popravljala ruto. Videlo se ji ni, da bi se ji mudilo drugam. Banič bi se je rad znebil.

Pa bi šla, teta Medvedka, k sosedovim —, ji reče.

Povabil si me, pa če sem ti na potu, pa pojdem. Vzela je svojo culo, kakor da bi kar šla, ali pri tem je pogledovala Mico, češ... ti dovoliš? lehkost ostanem? —

Mica ji je dejala, naj se ustavi v čumnati, potem ji napravi malo kosilce. Medvedka je baš za seboj zaprla, ko potrkala Detiček zunaj na vrata.

Banič mu hitro naproti. »Dober dan, dober dan, mu deže vsiljivo prijazno. »Kaj bo dobrega?« — Pričakoval je, da mu dá Detiček roko, pa je ni dobil.

»Bog ga daj, dober dan!« odvrne Detiček, gredeč do mize na sredi sobe, kjer odloži usnjat zavoj. Razmakne mu platnice in pokaže se okoli 30 pisem.

»Usedite se,« ga povabi Mica. »Kozarček vina prinesem, pa kruha.«

Detiček se usede.

»Nak,« reče, »treba iti naprej in mož menda ne bo dobro volje zaradi teh pisem.«

Nataknil je očali, prebiral in nazadnje dal troje pisem na stran.

»To je za gospodinjo, to pa za gospodarja,« reče slovesno. »Pa podpisati morate na tem listku ti ga vzamem za potrdilo.«

»Kaj hočejo meni?« vzklikne Mica.

»Daj sem,« reče Banič. Hitro je odprl pisma.

Najprej tisto, ki je bilo naslovljeno nanj. Prebledel je, to je Mica opazila. Stopila je čisto k njemu in ga

dovanja in zavednosti v strokovnem organiziranju kmečkega ljudstva, temveč tudi kot dokaz zaupanja in priznanja uspešnemu delu g. Puclja. Poznam g. Puclja kot moža poštenjaka, čistih načel ter nam je znano njegovo dosedanje delo. Ne le kot poslanec, ampak tudi kot minister je vedno zagovarjal ter uspešno deloval za koristi kmečkega stanu. Vemo pa tudi, da bo v bodoče vključil osamljenosti s svojimi zemljoradniškimi tovariši uspešno deloval in zagovarjal interese podeželskega ljudstva.

Kmečko ljudstvo našega naroda se hoče organizirati strokovno ter od-

klanja različne meščanske in bankarske stranke, ker ve, da hočejo kmeta izrabljati v svoje spekulativne namene.

Pri letošnjih volitvah se je režimovcem posrečilo odvrti volilce z nasiljem od svojega razrednega načela ter volitve svojega kandidata. Odslej so nastale med nami in režimskimi nasilneži difference ter jih čaka strog in točen obračun. Tako nasilnih volitev, kakor so bile letošnje, ne sme biti več in takrat bo narod zaupal svoje glasove tistim, ki bodo vse svoje sile posvetili stanovskim željam podeželskega ljudstva.

državljan in ne odgovarjam za svoja dejanja Jutrovemu uredništvu. Janko Bukovec.

JUTRO

se moti, ako misli, da se da z nami govoriti v Dolfetovem tonu, kakor v številki 36. od 11. t. m. In tudi naj »Jutro« ve, da smo to, kar imamo, pridobili s poštenim delom, brez laži in brez podkupovanja. S poštenimi sredstvi bomo pridobivali še naprej, ker nam gre edino za dobro podeželskega ljudstva in ne za osebne koristi in osebne časti.

ALI SO ZEMLJORADNIKI RES IZGINILI?

Tako so namreč pisali »Jutrovci« po volitvah, danes pa prinašajo vest, da so imeli zemljoradniki 127.369 glasov. To je vendar cela armada kmetov, ki vedo, kaj hočejo in so vzdržali v sovražnem ognju nasilja radikalov in demokratov. Torej, gospoda, se že zavedate, da bo treba s to silno armado računati? Saj tudi ni več daleč čas, ko se jej pridruži tudi hrvarska organizirana kmečka vojska.

SO ŽE ZAČELI.

Priljubljeni so spiski »državi« to je Agramerurju »nevarnih« uradnikov. V Beogradu so že vrgli na cesto Slovenca inženirja Koblerja, ki je bil načelnik v upravi državnih monopolov. Vrgli so ga zato, ker je skozin-skoz pošten in vsled tega med Pepete ne spada.

SAMA GOLJUFIJA.

Klerikalci so g. Terseglavu obljubovali, da Korošec za slučaj izvolitve v Ljubljani odloži ljubljanski mandat in pride potem na vrsto namestnik Terseglav. Sedaj so besedo požrli po stari klerikalni maniri. Terseglav je bil dober le, da je kot odločen krščanski socialista potegnil na sebe komunista in socialista, česar Korošec nikdar ne bi skupaj spravil. Pravijo, da je Terseglav Korošec preprečen. Korošec ima raje Zebote, Vesenjake, Sušnike, Škulje in druge take duševne velikane.

NASILNE VOLITVE.

Pepeti so porabili za zadnje volitve več sto milijonov državnega denarja, ki so jim ga dale razne banke in fabrike. Vendar niti s tem ne bi mogli doseči nobenega uspeha, da se niso poslužili najgršrega nasilja. Človeku se lasje ježijo, ko čita v beograjskih listih, kaj vse so Pepeti vganjali. Mnogo tisoč kmetov in nasprotnih kandidatov so zaprli. Na tisoče je ljudi, katere so živinsko pretepali, ker se niso hoteli izjaviti za radikale in demokratije. Na dan volitev so rasilo odgnali z volišč deset in desetisoč nasprotnih volilcev. Na premenih krajih niso dovolili nasprotnikom čuvati skrinjice. Zopet drugod so kroglice iz nasprotnih skrinjic kratkoma pristeli radikalom oziroma demokratom. Mnogo nasprotnih volilcev je izgubilo življenje, mnogi so ranjeni. In tako dalje! Delali so, kakor morejo delati le divjaki kje v srednji Afriki. In s takimi divjaki se vežejo slovenski de-

mokratariji! Sram Vas bodi, nekulturna sodba! Naša dolžnost in dolžnost slehnega kulturnega Slovenca pa je, da se do skrajnosti borimo proti tej nekulturni družbi. To zahteva čast in ugled naše domovine pri tujih narodih, zahteva pa to tudi naša lastna sreča! Boj nasilju in nasilnežem!

ZERJAVOVCI

trepečejo samega strahu, ker se boje, da jih bo Pašič vrgel pod kap. Zato so si sedaj zamislili, da bi kar vstopili v narodni skupščini v radikalni klub, češ tako se jih radikali ne bodo mogli znebiti. Ne ve se še, kaj bo Pašič naredil: Ali jih sprejme v svoj klub in pojé, ali pa jih brene in vzame v vlado kako drugo stranko.

VLADNA »VEČINA«!

Vsi vladni listi vpijejo na ves glas, da sta Pašič in Žerjav sijajno zmagala in da je s tem naš narod odobrila njuno politiko. Uradno poročilo pa pravi, da je dobila vlada pri volitvah 1.040.452 glasov, protivladne stranke pa 1.360.742 glasov. Po tem uradnem poročilu je ostala vlada v resnici v manjšini za celih 320.290 glasov in to pri vsej svoji nasilnosti in podkupovanju! Uradno je torej dokazano, da vladne stranke lažejo, ko kriče, da se je ogromna večina naroda izrekla za njih politiko; za njih slabo politiko se je izrekel samo krivični volilni sistem! Zato je zopet resnična trditev, da vlada v Jugoslaviji manjšina nad večino! Ali je to demokratično?

NA ŠTAJERSKEM

veliko naših pristašev ni volilo. Po poročilih, ki jih dobivamo iz Štajerske, ni bilo razen na Brežiškem podrobne agitacije zadnje dni, vsled tega je izostala po našem računu ena tretjina naših ljudi. Veliko je bilo temu krivo tudi slabo vreme, posebno za oddaljena volišča.

DROFENIKOV KMEČKI MANDAT.

Na Štajerskem je s kmetiskimi glasovi Drofenikovih zapeljancev izvoljen Pašič-Zerjavov kandidat prof. dr. Pivko. V slučaju da bi se Drofeniku posrečilo pridobiti za Pašič-Zerjavov blok še več kmetiskih glasov, bi dobil blok še enega poslanca v osebni dr. Lipolda. — Ko je Drofenik prodal Žerjavu kmečko misel in prav na vsak način hotel komandirati štajerske kmete tako, kakor ukazujeta Pašič in Žerjav, je pravil, da on ne bo izvoljen, če gre SKS samostojno v volitve, da pa bo prav »gvišno« izvoljen, če se proda Pašiču in Žerjavu. Ker je pa štajerska SKS ostala zvesta kmetiskim misli in ni poslušala izdajalskega Drofenika, se je ta končnoveljavno udinjal radikalom in demokratom. Sedaj vprašamo Drofenika: kje pa imate tisti »gvišni« kmetiski mandat na Štajerskem? Ali je to morda g. dr. Pivko? O Pašičevi ljubezni do kmeta pa menda ni treba še posebej govoriti, ker jo itak vsak kmet občuti na lastni koži! Ali ne vidiš, kmet, kako te je potegnil prodani Drofenik, ko je pravil, da boš volil kmetškega poslanca, volil pa si Pašiča in Žerjava!

Dopisi.

ŠTAJERSKO.

Zagorje pri Kozjem. Ker naši politični nasprotniki dobro vedo, da je SKS pri nas dobro utrjena, in ni prostora za različne demagoge z leve in desne, so nas do preteklih volitev pustili pri miru. Tudi klerikalci se niso upali narediti volilnega sestanka. Ker so pa kozjanski demokratje mislili, da izdajica kmetške misli vleče, so sklicali volilni sestank k g. Bračunu. Vabila je razposlal nadučitelj Lovše z otroci iz šole. Odzvalo se jih je nekaj vabilom. Govorniki s Kozjega g. dr. Kloor, živinozdravnik Rajšp in Vrtovšek so razlagali program Narodnega bloka in trisoli obljube. Zagorski kmetje jim niso verjeli in niso nasledili; čeprav smo sami preprosti kmetje, smo z uspehom pobijali demokratske obljube. Ja gospodje v Kozjem, vi živite od nas in ne mi od vas, ali bi ne bilo lepše, da bi se brigali bolj za svoje Kozje, da bi ubili tam klerikalce, katerih je še zadosti. Vam ni bilo od tega, da bi vzeli kaj klerikalcem, le nas napredne samostojne ste hoteli omamiti in spraviti v Pašičevo brado. Gospodje si bodo morali premisliti, predno bodo spet prišli na shod v samostojno Zagorje. Zagorski kmet.

Zdole pri Brežicah. Pri nas se je vršil kmetijski poučni tečaj dne 19. in 20. min. meseca. Predaval je gosp. Skalič, ravnatelj kmetijske šole na Grmu, o vinogradništvu in občem poljedelstvu, ter živinorejski referent g. Černe. Poslušalec, ki so z velikim zanimanjem prisostvovali predavanju,

je bilo 35. Kmetijski podružnici, ki je priredila ta tečaj, naša najskrenejša zahvala! Zeleli bi, da se te vrste tečaji čim večkrat priredijo, da tako nadomestimo strašno pomanjkajoče kmetijsko šolstvo. Žalostno je, da se v kmetijski državi, kot je naša, tako malo briga za vzgojo dobrih kmetijskih gospodarjev. Je pač stara istina, da se meščanske stranke in njihove vlade za vse drugo brigajo, le za kmeta nič, razen kadar mora plačevati davke. Zahvaljujemo se g. predsedniku kmetijske družbe in gg. predavateljem in ju prosimo, da bi nam večkrat prišli predavat.

Bizeljsko. Gotovo Vas bodo, gosp. urednik, zanimala novice iz naše prijazne sotele dolinice, ki je obrobljena z lepimi solčnimi in rodovitnimi goricami. — Vinska trgovina je postala pri nas živahna, tako da je šlo že res precej vina v promet, a vključ temu imamo na Bizeljskem še mnogo vina v zalogi. Vabimo vinske kupce, da nas posetijo in prepričali se bodo, da imamo res izborno kapljico, koja prekaša marsikatera druga vina glede kakovosti. Cene so zmerne. Vinogradi so pri nas vsled blage zime skoro doslednje prekopani. Tudi ob toplih solčnih dneh se sliši škripanje, namreč rezave. — Evo, sad još malo o politici! Znano vam je, kako hud boj je vladal pri nas za minule volitve. Zlasti smešno so se navduševali pri nas klerikalci ter čisto diplomatsko prosjačili glasove. Povabili so tudi nekega Škoberneta kot govornika črnega kadra, kateri nam je zopet

ustanovil avtonomijo, znižal davke, fante iz Macedonije, republiko v zimski in letni obleki itd., itd., a na žalost ta trebušni gospod ni za to bil sposoben in tudi nikdar ne bo. Začel je nadalje zabavljati tudi čez našo Samostojno kmetisko stranko. Slišali so se medklici, zakaj niso začasa vladnega stolčka znižali davkov, fante iz Macedonije itd. Seveda ta gospod na ta vprašanja ni znal odgovora, kakor je baje to že pri njem običajno. No, pa saj je tudi samo ob sebi umevno, da klerikalci na ta vprašanja ne bodo odgovorili, kajti blamirali bi se. Kakor povsod, so si tudi pri nas klerikalci zadobili par agitatorjev, tako n. pr. nekega Čizeljna, Drejeka B. iz bližnje prijazne Oreške vasice in še neke cehmaštre. Prvič reče: delamo v dobrebit kmetu — fantazija — Dreja: samostojna bo pihnila — a tudi Ti Andrejek si se motil, obratno, oživlja se, dana ji je bodočnost. Dovolj je, Dreja, Tvoje brezuspešne agitacije, farbarije in fantazije. Mi vztrajamo v boju proti Vaši gluposti, zvesti hočemo ostati tudi za naprej kmetiski ideji, hočemo izpolnjevati kmetške dolžnosti, če tudi se ves klerikalizem na glavo postavi. Vedno smo pripravljeni iti v boj za staro pravdo z dušo in telesom! — Zvonko.

Videm ob Savi. Črni klerikalizem je pokazal tudi to pot svojo podlo dušo. Ker smo na našem volišču prav lepo napredovali v prid SKS, ni mogel znani Planinc utajiti svoje onemogle jeze proti našemu odličnemu pristašu A. Sobi. Kot pijanec se je zadiral proti njemu, ko je bil znan izid volitev. Naj se le veselijo klerikalci svoje zmage. Lansko leto so nam pripravili petkrat večje davke, letos pa bo menda še hušje. Zato so na Kranjskem pometali vse kmetške poslance na cesto, a na njihovo mesto so prišli sami duhovni in profesorji, ti si bodo povišali vsak mesec plačo, kmetu pa davke. To bo blagoslov klerikalne politike. Tako šnopsarsko veselje more imeti le Planinc in njegova klerikalna družba, in tudi pipee si lahko sami prihranijo, ker bodo imeli dovolj gnojja, da ga ostrgajo od svojih klerikalnih lumparij.

Sv. Peter pod sv. Gorami. Sv. Peter že bogve kako dolgo ni videl toliko shodov, kakor letos. Socialisti, katere je prefrigani kapital razkosal na nebroj stranic, odnesli so le 17 glasov. Vidi se, da spada med kmete le kmetski socializem v podobi SKS. Tukajšnji zdravnik Kunej je povabil blokaše na velik volilni shod, v gostilno g. Kranerja. »Kmetiski kandidat,« kakor se je sam imenoval g. Drofenik, je v triurnem govoru delal slavospev Pašiču; ker pa le ni mogel osvojiti poslušalcev, je dvignil roko ter prosil: »Volite me, če bom izvoljen, bom vstopil v zemljoradniški klub in tako deloval za vas.« Ker se je pa nahajal v družbi tistih, katerim je kmet deveta briga, ni imel dosti uspeha, vzel je samo nam, ostale pa zagnal med radičevce. Ali ni sramota za vas, g. Drofenik, da ste nastopali v govoru proti nekdanjim pristašem SKS? Ali vas ni sram, da ste ubijali ugled kmeta, da ste se kot kmet, kakor se nazivate, prodali! Kmetje štajerskega samostojnega pokreta bodo morali v zanaprej dobro vsakega preškurirati, predno mu bodo podelili še kako zaupno mesto; to je samo šola za bodočnost. Ljudi, ki gredo za častjo in cekini, ne rabimo. G. Drofenik, ko bi bila z vami vsa družba delala za SKS, bi dobili na Štajerskem še enkrat toliko poslancev, kakor Narodni blok, tako pa ste udarjali po Puclju in tovariših. Toda niste pa ubili kmetške misli, ampak samo sebe. Gospodje demokrati sedaj dobro vedo, da z vami niso ničesar pridobili, ter Vas bodo gotovo postavili pod kap, kakor se napravi navadno z ljudmi enake vrste. Kdor je pa volil Radiča ali Korošca, naj se obrne na njih in zahteva svoboden izvoz živine in kmetijskih pridelkov, ta dva naj se brigata za podeželje, katero že tarna in s prosečimi očmi gleda, kje so oni, ki so jih nafarbali, da jim bo odpomoglo. Tudi pri nas bo odzvonilo vsem, kateri ne mislijo s kmetom in ne delajo za kmeta. SKS se bo pri nas usidrala, nato bo pa konec različnim obljubarjem.

Loka pri Zusmu. Klerikalci lažejo, ko poročajo v svojih listih, da je dobila SKS v naši občini pri skupščinskih volitvah samo 1 glas. Resnica je pa ta, da je padlo v našo skrinjico 55 (petinpetdeset) kroglice.

KRANJSKO.

St. Jernej na Dolenjskem. Po zmagi, ki smo jo l. 1924 pri občinskih volitvah izvojevali, je stari občinski odbor v silnem strahu pred novoizvoljenim občinskim odborom takoj po St. Jernejem sejmu objavil kontrolira-

Zaupniki in izvedenci za dohodnino.

Davčna oblastva pregledajo vlozene napovedi najprvo v formalnem oziru, to je, če so kolkovane in narejene na predpisani tiskovini, če so na drugi strani podpisane in če je dohodek na prvi strani v razpredelku »Letni znesek« vpisan in naveden pod točkami A do F.

Če je napoved v enem ali v drugem oziru formalno pomanjkljiva, jo mora davčno oblastvo vrniti davčnemu zavezancu, da jo v določenem roku izpopolni. Ako je davčni zavezanec nato ne izpopolni in v določenem roku ne vrne, se vzame tako, kakor, da bi ne bil sploh pobene napovedi vložil. V tem primeru nastopijo za stranko kontumačne posledice, to je davčno oblastvo, oziroma cenilna komisija mu sme odmeriti dohodnino kar po svoji lastni oceni, ne da bi se morala ozirati na njegovo napoved. Priziv proti taki odmeri je navadno brez uspešen. Stranki se odgovori kar na kratko, da se priziv zavrne na podlagi kontumačnih posledic § 205. zakona o osebnih davkih.

Ne glede na te kontumačne posledice ima davčno oblastvo vendar pravico, da sme enega ali drugega davčnega zavezanca, ki bi ne vložil napovedi, naknadno pisмено pozvati, da jo vloži. Ako bi je davčni zavezanec ne hotel vložiti v roku, katerega je pa določiti najmanj s 14 dnevi, ga sme davčno oblastvo seveda kontumacirati; obenem pa lahko izsili vložitev napovedi z denarnimi globami.

Napoved vloži davčno oblastvo za vsako stranko v njen dohodninski akt. Sem noter pridejo prav vsi spisi, ki se tičejo dotične stranke. Med temi spisi so na primer: napovedi, izpiski iz zemljiškega katastra (posestne pole, izpiski iz knjig davčnega urada, izjave izvedencev in zaupnikov, razde odvadbe dobrih prijateljev, sodni sklepi, izpiski iz raznih pogodb itd.

V aktu so tudi spisi in ocenitev iz prejšnjih let, tako, da si davčno oblastvo že na podlagi vsega tega vsaj v obče lahko samo naredi približno sodbo, ali in koliko se v njema strankina napoved z istimi razmerami.

Če bi pa kakšna zadeva ne bila dovolj jasna, ima davčno oblastvo pravico poklicati stranko, osebno ali pa pisemenim putem, da napoved tudi v stvarnem oziru izpopolni in pojasni.

Hkratu ima davčno oblastvo pravico, da zaslisi izvedence in zaupnike o posameznih razmerah davčnih zavezancev.

V tem oziru sme poklicati davčno oblastvo poljubne osebe. V smislu § 269. zakona o osebnih davkih, je dolžan dati pojasnila kot izvedenec prav vsak, seveda samo toliko, kolikor ve. Davčno oblastvo sme tudi kot prič za gotova dejstva prav vsakega zaslisliti. Kakor pri kazensko-pravnem redu so seve tudi tu izjeme za bližnje sorodnike, dalje poleg tega tudi za one osebe, ki bi mogle priti v kako neposredno in neprimeroma veliko gmočno škodo, v sramoto ali v kazensko preiskavo. Izjeme so tudi za one osebe, ki bi prelomili z izpovedjo državno jim priznano dolžnost do mol-

čnosti, ali pa, ki bi izdali s tem obrtno tajnost.

Ta zadnja določba je važna zlasti za hranilnice, posojilnice in podobne denarne zavode. Če bi vprašalo davčno oblastvo, na pr. hranilnico ali pa hranilniškega uradnika, naj pové, koliko ima kdo vložnega denarja ali pa koliko je dobil kdo obresti, bi bil tak poziv protizakonit. Hranilnica vé za ta denar, namreč samo vsled tega, ker ji je davčni zavezanec to zaupal in dal denar njej shraniti. Ako bi povedala hranilnica o tem, kar že bodi, davčnemu oblastvu, bi kršila obrtno tajnost. Na tak poziv je odgovoriti kar v tem smislu in pripomniti, da se hranilnica ne čuti dolžno odgovoriti na stavljeno vprašanje.

Pri pasivnih obrestih, to je pri obrestih od dolga, se pa dogaja večkrat, da pozove davčno oblastvo stranko, naj dokaže, da je obresti od dolga res plačala. Davčni zavezanec predloži včasih posojilno knjižico ali pa pobotnico; lahko pa se sklicuje tudi na hranilnico samo ter prosi, naj vpraša davčno oblastvo hranilnico, da bo ona sama povedala. — Tu gre za korist stranke ter je stranka dala tako rekoč sama dovoljenje, da se sme hranilnico vprašati.

Gledé zaupnikov in izvedencev je še ena izjema, ta namreč, da se ne smejo zaslisevati osebe; ki so ali pa, ki so bile pri davčnem zavezancu v službi. Te osebe sme davčno oblastvo zaslisliti samo s privoljenjem davčnega zavezanca samega.

V ostalem pa sme zaslisliti davčno oblastvo, kakor rečeno, kot zaupnike in izvedence poljubne osebe. Tudi zupanstva morajo iti davčnim oblastvom v vsem na roko, ako ni posebnih temu nasprotnih službenih zaprek.

Posamezne korporacije, na pr. obrtne zadruge, gostilničarske zadruge itd. smejo sicer določiti posamezne osebe, ki jih predlagajo, naj bi se zaslislale kot zaupniki in izvedenci. Davčna oblastva se na take želje sicer ozirajo; kljub temu pa imajo pravico zaslisliti še poljubne druge osebe, kar se navadno tudi dogaja.

Zaupniki in izvedenci ne dobé za svoje izpovedi nobene nagrade. Kot odškodnina za pot in izgubo časa bi se jim moglo priznati le izjemoma kak manjši znesek. Zato si pomagajo davčna oblastva s tem, da zaslisiijo zaupnike in izvedence povodom komisijiskih poslov v dotični občini, ali pa jih zaslisiijo takrat, kadar pridejo ti po kakem drugem poslu v isti kraj, kjer je davčno oblastvo.

Zaupniki in izvedenci naj izpovedo vse, o čemur so vprašani, vestno in po pravici. Od njih izpovedb odvisi prav za prav vse. Ako so mnenja, da dohodek posameznih davčnih zavezancev ni presegal gotove vsote, naj izpovedo odkritosrečno tako, kakor je res. Izjeme so namreč tudi med uradniki. Marsikateremu ni ležeče toliko na tem, da bi bila ocenitev natančna, temveč, da bi bila kolikor toliko ugodna za državo in vsaj višja od one iz prejšnjega leta. Dohodek pa ne raste vsako leto, zlasti ne pri vseh davčnih zavezancih; marsikatero leto dohodek tudi pade ali pa se izpremeni pri posameznikih tudi v izgubo.

Razne politične vesti.

TOVARIŠEM IZ KOZJANSKEGA, ŠMARJSKEGA IN ROGAŠKEGA OKRAJA!

Volitve so končane! Borba je bila ostra in težavna. Morda najbolj v našem srezu, kajti imeli smo opravka z združenimi klerikalci in radičevci ter z demokratsko-radikalnim blokom in vrhu tega še z odpadniki našega gibanja, ki so se s svojim razdiralnim delom trudili vnesti zmedo v vrste naših pristašev. V kolikor so škodovali gibanju, to pokaže že najbližja bodočnost, da so si pa sami sebi škodovali, to jasno dokazuje izid volitev. Število za Samostojno kmetijsko stranko oddanih glasov je častno, to kljub nasilju in zlorabi cerkve.

Vam, prijatelji, ki ste me za časa volilnega boja spodbujali in pomagali s svojim vstrajnim in požrtvovalnim delom, se toplo zahvaljujem imenom naše poštene stvari. Bodočnost nas naj najde složne pri nadaljevanju našega dela!

V Ljubljani, 12. februarja 1925.

Milutin Debelak.

INTERESANTNI VOLILCI.

Pod tem naslovom je »Jutro« lagalo, da sem volil dr. Korošca. Volitev je tajna, zato vem le jaz koga sem volil. Vsakemu pristašu SKS prav rad povem koga sem volil, nisem pa odgovorja dolžan »Jutru«, ker sem svoboden

ni dohodek tega sejma. — Dohodek je bil sijajen in je prišlo v občinsko blagajno 19.992 kron. — Ko so pa klerikalci izvedeli, da so občinske volitve razveljavljene in da je za enkrat strah pred odborniki »Kmečke in delavske stranke« odpravljene, so opustili objavo dohodkov poznejših sejmov. — Dogodilo se je celo, da so na enem teh sejmov zopet nekaj časa pobirali štantnino brez listkov. — Tako so toraj naši klerikalni poštenjaki, kontrola jim ne diši in se jim zdi nekaj čisto nepotrebnega — vemo zakaj. — Kako delajo klerikalni občinski odborniki za dobrobit občine, se razvidi iz tega, da si vsako tudi najbližji pot pustijo plačati. — Višek izkoriščanja občinske blagajne pa je, če si pustita klerikalna odbornika za pregledovanje računov izplačati kar 500 kron, — kako uradno pot je imel župan v Novo mesto in Ljubljano in napravil pri tem občini 1880 kron stroškov, bi tudi radi vedeli. — Kako more občina imeti ob priliki nove maše 100 kron stroškov, nam je nepojmljivo, ravno tako ne razumemo zakaj je treba za snetje zastave plačati 20 kron, ko pri vsaki hiši zastavo zastoj snamejo. — Kritikujejo velikanske izdatke za napravu volilnih imenikov in drugih izpisov, saj imamo vendar nastavljenega tajnika z mesečno plačo. — Čudimo se tudi izdatkom za organista iz občinske blagajne. — Znašajo namreč 2% od direktnih davkov in še 400 kron mesečno. — Je li morda teh 400 kron mesečno, plačilo za glasbeni poduk orlom? Tukaj stvar nekako ni v redu. — Občina ne rabi nobene muzike. Plačo organistu naj odšteje g. župnik iz cerkvenih dohodkov, kateri v naši veliki fari in pri velikanskem posestvu gotovo niso majhni, občinsko blagajno pa naj ta izdatek ne obremenjuje. — Gotovo bi se g. župniku čudno zdelo, če bi zahtevali, da nam iz cerkvenih dohodkov plača tajnika občine; nam se pa čudno zdi, da moramo plačevati organista. — Za pisarniške potrebščine so se v konsumnem društvu izplačale velike svote, — čudno — saj so za tiskovine in drugo visoke svote drugod izdane. — Sme li občina sploh biti ud konsumnega društva? Za donos kandidatnih list (samo za klerikalce, naša stranka jih ni dobila) je izdano 140 kron, čeravno bi rekomandacija ne stala niti 40 kron. — Zadeva s sejskimi dohodki prejšnjih let je je vsem znana, smrdi do neba, nič manj zadeva z mostno tehniko na občinskem sejmšču, ki še ni dala vinarja dohodka. — Tako je toraj občinsko gospodarstvo v St. Jerneju od pamtveka, odkar vladajo našo občino klerikalci. — Dolga, dolga leta ste nas izmagovali in zapravljali naš denar, sedaj pa mora biti temu konec. — Oddali bomo kroglice za možne poštenjake, pristaše kmečke in delavske sloge. — Vse na volišče in zmaga mora biti naša!

St. Vid nad Ljubljano. Pretekla dneva je doživela naša občina veliko senzacijo, pri kateri se je St. Vidska SLS arska gospoda herostratsko ovehvelila; svoje zapeljane ovčice pa poglajala v kazen in blamažo. Šolska oblast je namreč predstavila g. učitelju Žirovnikov iz St. Vida v Kropo. Ker je bila Žirovnikova voditeljica Orlic, je umevno, da je pri klerikalcih nastalo veliko razburjenje. Sklicali so protestni shod, na katerem so nahujskali svoje lahkoverne pristaše, naj šoloobveznih otrok toliko časa ne pošljejo v šolo, da šolsko oblast prisili na povratek Žirovnikove. Značilno je, da so na shod povabili novopečenega poslanca Smodeja, ki je zanašajoč se na poslansko imuneteto brezskrbno ljudi hujskal, mesto da vsaj kot duhovnik strastneje pomiri in nevedneže poučjuje, da je tako dejanje brezuspešno in po obstoječih postavah ostro kaznivo. Tudi navzoči dekan Zabret ni čutil potrebe uveljaviti svoj vpliv, da obvaruje svojo stranko blamaže, lahkovernežem pa prepreči občutne kazni. Ko se je končno zaščitnik reda in mira v občini še g. župan pridružil akciji za punt, so šli na delo. Po domovih so starše pridobivali za štrajk, na cestah pa otroke zavračali od šole. Uspeh ni izostal. Mesto čez 500 otrok je prišlo v šolo prvi dan le kakih 50. Drugi dan se je štrajk že začel trgati, a tretji dan je bil obisk šole polnoštevilen, ker med tem je oblast že začela funkcionirati in je stariše občutno kaznovala z globami. Rezultat štrajka je, da je občinski odbor razpuščen, župan zamenjan z gentom, hujskače zasleduje državni pravdnik, stariši pa plačujejo kazni. Provročitelji, ali vas res ni nič sram? Posl. Smodej je na protestnem shodu izjavil, da prevzame vso odgovornost. Smo radovedni, če bo ostal mož beseda. Bojimo se, da bodo nahujskani po nedolžnem trpeli, a pravi krivci se bodo potuhnilli in poskrili. Vse obzodbe vredno je gotovo vsako strastno

politično strankarsko premeščanje učiteljstva, pa naj si bo od tega ali onega režima. Toda, čudimo se klerikalcem, da se toliko repentično, ker so ravno oni prvi začeli s tako ogabno taktiko. Po naših skromnih mislih bi ne smeli klerikalci proti politični premetitvi protestirati tako dolgo, dokler živi v St. Vidu rod, ki pozna delo in zasluge bivšega g. nadučitelja Janka Žirovnika in ki se zaveda, zakaj je bil ta vzor učitelja premeščen. Ti pa ubogoj ljudstvo spoznaj že enkrat klerikalce, ki Te varajo in sleparijo, da dobe ob volitvah Tvoje kroglice, ko Te pa spravijo v nesrečo z svojo brezglavo politikoj, Te ne poznajo, kar bodo skoraj občutili vsi šentviški zapeljanci.

St. Jernej na Dolenjskem. Takoj v prvi številki novega »Domoljuba«, se je oglasil naš črni dopisun. — Koliko bridkih solza je potočil ta poštenjak nad ustavitvijo »Domoljuba«, vemo vsi farani. — Danes pa, ko je zagledal zopet svojega ljubljena »Lažiljuba«, bi mu od radosti kmalu počlo srce. — Da ostane zvest svojemu vražjemu delu, piše ljudski slepar koj v prvi številki iz St. Jerneja o umirajoči kmetijski stranki! — V St. Jerneju smo napredovali za 150%. — Vi dragi občani St. Jernejski pa sami presodite, je li tista stranka, ki je pri sedanjih volitvah dobila 2500 glasov več (SKS) umirajoča, ali tista, ki je dobila 400 glasov (SLS) manj, kot pa l. 1923. — Presodite pa tudi, če ni tak človek, ki take laži piše, res lažnjivec in ljudski slepar prve vrste, pa če nosi magari tudi črno suknjo. — Vaša politika sloni od nekdaj na farbanju ljudstva, sredstva so vam klerikalnem postranska stvar, najljubša vam je laž, a to pot vam ne bo pomagala. — S kroglicoj v roki vas bomo dne 22. februarja poglajali od komandirskega stolčka v občinski hiši. — Žal vam je globokih občinskih korit, salamsensko se bojite, ko dobro veste, da bomo natančno pregledali vse vaše stare grehe. — Poslužujete se samo nepošteno agitacije, pa vse ne pomagajo nič. — Tudi revež bo nadzoroval delo občinskega odbora po izvoljenih možeh »agrarne stranke nižjih slojev«, pa če je to vam klerikalnim mogotcem prav ali pa ne. — Neprijetna bo tale družba samostanu Pleterje, g. Jordanu in g. župniku Lesjaku, ker bo v občinskem odboru pazno gledala na pošteno izvedbo agrarne reforme. — Mi dobro vemo, da je ta pažnja potrebna, vas pa to silno jezi in zato bruhate ogenj in žveplo na kandidatno listo »Agrarna stranka nižjih slojev«, — borilce za to dobro idejo pa zmerjate s sleparji. — Nas s tem vašim falotskim početjem samo utrjujete v našem trdnem sklepu, da 22. februarja napravimo konec farovski komandi v občinski hiši v St. Jerneju.

Z Iga. Naša okrajna organizacija SKS, v kateri so bila tri volišča: Ig. Zelimlje in Tomišeli, je izšla iz tega volilnega boja častno. Dosegla je 345 glasov, 32 več kot klerikalci, ki so imeli na teh voliščih 313 glasov. Tako hudega volilnega boja še pri nas ni bilo. Mi, razen nekaj letakov nismo storili nobenega koraka za agitacijo, ker smo računali na trdni značaj naših mož, ki se zavedajo, da je le v lastni kmečki organizaciji rešitev kmeta. Naš kaplan in nekaj njegovih backov so brusili pete noč in dan, imeli po sosednih vaseh nočne sestanke ter slepili vse, kar se je oslepiti dalo. Zadnje dneve pretaknili so vse koče in luknje, kjer jim ni zavalhal nos samostojni duh. Nadlegovali so bolehe starce, mutaste in celo oslepele, ki leta niso bili iz hiše, so privozili na volišče, da jim je mogel sam volilni komisar vtikati roko v volilne skrinjice. Pa tudi na novo pečeni Prepeluharji so delali s polno paro. Lovili so se po večini mladi volilci in nekateri omahljivi, ki gredo za vsako novo stranko, magari če jo ustanovi največji prekucuh iz ciganskega sela. Tukajšnji agitatorji so računali, da bo republika povlekla tako, kakor zadnjič klerikalna avtonomija. Zato je bil njih bojni klic: Vse za republikansko. Vse je naše! Tukajšnji republikanski kandidat preševal je že v duhu leve dnevnice. Seveda če bi šlo, »živila republika« bi skočila v hlače, dijete bi bile pa le lepe. In mi bi jih tudi iz srca privoščili, če bi njegova vloga ne rušila kmečkoga združenja. Dragi tovariši! Vi, ki ste stali kot skala v tem volilnem viharju, nikdar ne obupajte! Idimo po začetni poti naprej. Dramimo druge zapeljane tovariše, ki tavaajo v zmoti, da bodo tudi oni prišli do spoznanja, da ako smo združeni vsi, je nam upati na boljše bodočnost. Od drugih gosposkih stanov ne moremo nikdar dobrega pričakovati.

St. Jernej na Dolenjskem. Na svehnice dan je priredila SKS pri nas ja-

ven shod. Da onemogoči odpiranje oči našim dobrim faranom po našem govorniku, je organiziral tukajšnji kaplan Kovačič javno rjovenje vpijanjenek klerikalne tolpe. — Da bi bil uspeh večji, je ta duhovnik, čegar obnašanje je bilo podobno onemu pobesnelega turškega derviša, osebno ob asistenci še drugega kaplana vodil to drhal. — Med prvo sv. mašo je lovil kaplan Kovačič z žganjem in vinom vpijanjene fante in jih potem sam pripeljal na trg, kjer je trajalo od njega organizirano rjovenje več kot pol ure. Vsi pošteti ljudje klerikalne stranke so se nad to sirovostjo zgrazali. Je li tako početje krščanske vzgoja? Mislimo in vemo, da ne. — Na tako velik praznik bi moral biti kaplan med prvo mašo v spovednici, ne pa na cesti, po maši pa dati vernikom dobre krščanske na-

Izžrebane nagrade naročnikom „Kmetijskega lista“.

V četrtek, 12. t. m. ob 10. uri dopoldne se je v tajništvo SKS izvršilo žrebanje za nagrade naročnikom »Kmet. lista«. Navzočih je bilo okoli 30 tovarišev in tovarišic iz Ljubljane in okolice, ki so določili tov. Josipa Rahne iz Zg. Zadobrove, da je vlekel številke. Izid je sledeči:

St. 1 sladkor: Anton Mencinger, Lepence; St. 2 moka: Julija Rudež, Hrašče; St. 3 kava: Franc Roštohar, Vel. dol; St. 4 riž: Ciril Nastran, Radomlje; St. 5 sol: Franc Zupane, Voglje; St. 6 ura: Niko Trefner, Planina; St. 7 žensko blago: Jan. Onrik, Selee; St. 8 milo: Jan. Majhen, Brezje; St. 9 vile: Al. Kek, Pluska; St. 10 valjar: Jože Mencin, Zabukovje; St. 11 doza: Ant. Kastelic, Vel. Loka; St. 12 preša: Ant. Janežič, Perovo; St. 13 denarnica: Franc Laboda, Homec; St. 14 uhani: Jurij Vršec, Dedja vas; St. 15 škaf: Jože Mastnak, Ledinja; St. 16 nogavice: Mark. Cesar, Podgorje; St. 17 koledar: Jože Hodnik, Srednja vas v Bohinju; St. 18 klešče: Fran Uduč, Radomlje; St. 19 kosa: Jan. Pate, Rodne; St. 20 vreča otrobov: Janko Malensek, Slovenjgradec; St. 21 milo: Fr. Malasek, Grm; St. 22 zajemalka: Iv. Cvetek, Stara Fužina; St. 23 blago žensko: Luštin, Koprivnik; St. 24 riž 4 kg: Peter Špehar, Daljne njeve; St. 25 ura: Fr. Blažič, Štrauberk; St. 26 lopata: Ant. Rakuša, Ivanje; St. 27 doza: Ana Vavtar, Krtina; St. 28 koledar: Luka Petermel, Javorje; St. 29 blago možko: Mat. Plemeš, Zagorica; St. 30 nogavice: Jan. Veršček, Bučna vas; St. 31 sladkor: Ant. Nerat, Brežice; St. 32 koledar: Iv. Vidmar, Gaberje; St. 33 rešeto: Pavel Jamnik, Škofja Loka; St. 34 sladkor: Mat. Jakše, Semič; St. 35 koledar: Polona Vidmar, Zg. Siška; St. 36 milo: Al. Stebljar, Vel. Osočnik; St. 37 žladra: Zadruga za rejo žrebet, Ljutomer; St. 38 koledar: Tom. Zabukošek, Dramlje; St. 39 kosa: Ant. Arzenšek, Luterje; St. 40 denarnica: Fr. Hibar, Dol. Težka voda; St. 41 verižica: Jak. Košanec, Zg. Siška; St. 42 ribežen za repo: Ant. Zorko, Bučna vas; St. 43 korec: Jan. Režek, Lukovk; St. 44 koledar: Fr. Še-

uke v smislu medsebojne ljubezni, ne pa z rjovenjem zraven cerkve onečastiti svetost praznika. Ta fanatičen kaplan je za prošle skupščinske volitve — cele tedne od hiše do hiše agitiral za falitno klerikalno stranko. — Morda misli ta posel tudi za občinske volitve vršiti, a svetujemo mu, da odneha. — Kot kaplan je prišel pred kratkim v St. Jernej in kot kaplan bo, dal Bog, tudi kmalu St. Jernej zapustil. Ne plača nobenega občinskega davka in nas tudi nikdar komandiral ne bo. — Davkoplačevalci in volilci občine St. Jernej! Če bi se pa le predrznili kaplan Kovačič vmešavati v naše občinske volitve in vas zopet prišel hujskati, mu pokažite na dostojen način vrata. V cerkvi naj bo duhoven gospodar, v občini bomo pa mi, ki davke plačujemo.

me. Videm; St. 45 5 kg moke: Lov. Telban, Podjelovo brdo; St. 47 blago žensko: Jan. Bajuk, Križevska vas; St. 48 ura: Janko Valant, Predtrž; St. 49 ruta: Ant. Andolšek, Pluska; St. 50 solnica: Hug. Tancig, Metlika; St. 51 kosa: Iv. Klenovšek, Zabukovje; St. 52 motičica: Ant. Cerar, Sp. Tustanj; St. 53 milo: Fr. Nastran, Mart. Vrh; St. 54 srajca: Iv. Picelj, Gor. Polje; St. 55 kosa: Ant. Bradeško, Butanjava; St. 56 koledar: Jože Aubelj, Prevoje; St. 57 pinja: Fr. Slak, Zdole; St. 58 milo: Iv. Hegler, Podtabor; St. 59 sito: Jože Kisel, Moravce; St. 60 klešče: Ant. Špelič, Šahove; St. 61 ruta: Iv. Miš, Gorjuša; St. 62 kosa: Jože Zupančič, Pejce; St. 63 sekira: Iv. Romančič, Zg. Podgora; St. 64 rokavice: Janko Zalokar, Vrh; St. 65 minček: Fr. Zajc, Svetina; St. 66 cekar: Fr. Grmek, Rakitina; St. 67 gate: Fr. Simončič, Jablanec; St. 68 latvica: Jernej Grošelj, Gradišče 8; St. 69 britev: Jože Oven, Ilva gora; St. 70 motika: Mart. Lapuh, Artiče; St. 71 lonec: Josip Zurek, Kandija; St. 72 rešeto: Lov. Rozman, Dob; St. 73 milo: Mart. Škrobar, Mota; St. 74 likalnik: J. Čop, Žirovnica; St. 75 putrih: Ivan Hodnik, Srednja vas; St. 76 ročna torbica: Jak. Fabjančič, Osrežje; St. 77 ruta: Tom. Dolenc, Horjul; St. 78 koledar: Mart. Umek, Hrib; St. 79 milo: Jure Mike, Drenov grič; St. 80 mlin za meso: Ant. Marolt, Male Dole; St. 81 kladivo: Jan. Lukanc, Orehovlje; St. 82 ribežen za kruh: Ivan Kniflic, Svetje; St. 83 jermas: Jak. Kovač, Tirna; St. 84 milo: Jan. Bugar, Zalag; St. 85 koledar: Jak. Zemlja, Selo; St. 86 ruta: Mat. Lipša, Krapje; St. 87 srp: Jože Vuk, Jamna; St. 88 milo: Ant. Kavalar, Rateče; St. 89 metla: Peter Novak, Krapje; St. 90 žaga: Val. Detela, Ločnica; St. 91 jopica: Fr. Ostank, Zagorica; St. 92 predpasnik: Joško Slana, Mota; St. 93 sladkor: Fr. Porlič, Čakovo; St. 94 grablje: Ivan Kušar, Notr. Gorice; St. 95 ruta: Fr. Šušaršič, Dolnice; St. 96 ribežen za repo: Tom. Holc, Zagorci; St. 97 5 kg moke: Fr. Rupar, Lesnjake; St. 98 koledar: Ant. Novak, Račje selo; St. 99 milo: Alojz Colarič, Dol; St. 100 zračnica: Jan. Čemažar, Sv. Lenart.

Novice.

Poroka. 9. t. m. se je poročil zvest naš pristaš g. Franjo Urek iz Globokoga z gđc. Toniko Habinčevoj iz Arnovih sel. Novoporočencema iskreno čestitamo in želimo obilo sreče!

Veržej. Naš vrli pristaš v boju za »Staro pravdo« Anton Seršen je v starosti 67 let v gospodu zaspal. Bil je eden tistih redkih mož, ki ima velike zasluge, ker je rad pomagal vsakomur. Zato ga bo pogrešal marsikdo.

Dijamantno poroko sta praznovala v Zlatolihu p. Ptuj zakonca Jože Pesek in njegova žena v starosti 88 in 87 let. Na poročnem gostovanju je med 90 svati bilo 35 članov njunega potomstva: sinovi, hčere, vnuki, pravnuki.

Odkup bere. Ministrstvo za vere je uredbo, da se do nadaljnjega ustavi odkup bere, razveljavilo in dalo glavarstvu nalog, da takoj uvedejo postopanje za odkup, kjer so farani za to prosili. Ker je bilo pred leti vloženih prošnji za odkup mnogo, opozarjamo dotične, da takoj zopet vložijo svoje prošnje.

Sokolsko društvo v Stražišču priredi v nedeljo 15. t. m. ob 6. uri zvečer svojo prvo »Maskarado« v vseh prostori Sokolskega doma. Maske dobe izkaznice na dan prireditve pri bratu tajniku v Sokolskem domu. Vstopnina za osebo 5 Din, za družino 15 Din. Pri prireditvi svira polnoštevilni orkester »Narodne čitalnice v Kranju«. Vabimo vse prijatelje nepriziljene zabave. Zdravo! — Prosvelni odbor.

Težka poškodba. V nedeljo 15. t. m. se je vračal Fran Gabrijel, pos. sin iz Pristave pri Trebnjem okoli 9. ure zvečer domov. Na potu ga je napadlo več neznancev, ki so ga z noži težko poškovali. Gabrijel se zdravi v ljubljanski bolnici.

Velik požar je v Gaberju pri Celju uničil gospej Adeli Dečkovi dve s senom in slamo napolnjeni gospodarski poslopji. Na pomoč so prvi prišli gasilci iz eno uro oddaljene Škofje vasi. Na to so prispeli še druge požarne brambe. Škoda je zelo velika.

Tatvina ameriških pisem. Na dan skupščinskih volitev je bilo v Ljubljani na vlaku ali na pošti ukradenih 330 priporočenih pisem iz Amerike (iz Nevjorka). V pismih je

bilo mnogo dolarjev. Zelo čudno se nam zdi, da se ne ve točno, ali so pisma bila ukradena že na vlaku ali še le na pošti. Kakšen red vlada pri prevzemanju pošte?

Roparski napadi. Blizu Rakeka je 4. t. m. na poti Kamnagorica mlad maskinar ropar napadel Poldko Seljakovo in ji odvzel 300 dinarjev, žepni roeb in šolsko spričevalo. — Na cesti iz Črne v Prevalje na Koroskem sta pred nekaj dnevi napadla dva lopova posestnika Tomaža Posavca iz Zagrade. Vnel se je boj. Posavcu se je posrečilo potegniti nož, enega roparja je rnil, a drugega ugriznil v lica. Po hudem boju je Posavec oba lopova pregnal.

V Hrastrju pri Ljubljani je 12. t. m. nastal požar pri posestniku Iv. Janežu. Začelo je goreti v skednju in se je ogenj razširil na zraven stoječe gospodarsko poslopje. Zgorelo je več kmetijskih strojev, mnogo drv, krme in drugih predmetov. Škoda se ceni na 100.000 Din. Ta požar je zahteval tudi človeško žrtve. V Smartnem ob Savi je namreč 14letna Helena, hčerka delavke F. Podboršek, šla gledat ogenj. Med tem se je doma zadušila dveletni bratec Tonček.

Velika rudniška nesreča v Dortmundu. V rudniku »Minster Stein« v Nemčiji so se užgali plini in strahovito pokvarili ves rudnik. Pri nesreči je zginilo 138 rudarjev svoje življenje. Kolikor je bilo mogoče ugotoviti, je mnogo rudarjev doletela smrt na begu. Eksplozija je nastala na dosedaj še nepojasnen način. Ob rudniku so se odigrali po nesreči strašni prizori. Otroci in matere so jokali za očeti in možmi. Dosedaj so spravili na dan 121 trupel, druge še pogrešajo. Trupla so bila tako ožgana, da se niso mogla spoznati.

Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta« so dotiskane in se začnejo razpošiljati te dni. Opozarjamo na to praktično knjižico vse naše žene in dekleta na deželi s pozivom, da jo prav pridno naročajo. Naroča se pri Kmetijski tiskovni Zadrugi v Ljubljani, Janez Trdinova ul. 8. O knjižici izpregovorimo prihodnji kaj več. Cena 6 Din, s poštnino vred 1 Din več.

Gospodarstvo. Resolucije,

sklenjene na kmetijski anketi mariborske oblasti, ki se je vršila dne 23. januarja 1925 na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru in redigirane po posebnem redakcijskem odboru.

(Nadaljevanje.)

IV. SADJARSTVO.

A. Sadjarski pouk.

1. Sadjarstvo se naj poučuje že v zadnjih razredih ljudske šole v obsegu, ki odgovarja duševnemu nivoju otroka. Da bo pa učitelj kos svoji nalogi, naj se na učiteljskih poglabi pouk iz te panoge.

2. Za izobrazbo primerne števila sadjarskih pomočnikov ali paznikov (praktično izvežbanih delavcev za oskrbo sadnega drevja) in cestnih mojstrov (za oskrbo obcestnih nasadov) se naj prirede vsako leto (počasn letos) razdeljeno na pomladni, letni in jesenski čas na za to pripravi kmetijskih posestvih pettedenski tečaji.

3. Da se omogoči današnjemu podeželskemu učiteljstvu pridobiti si neogibno potrebnega temeljnega znanja o sadjarstvu, se naj prirede dvatedenski sadjarski poučni tečaji na obeh kmetijskih šolah.

4. Spričo dejstva, da imajo pri našem kmetovalcu najboljši uspeh zgledne naprave, je ustanoviti v vsakem srezu vsaj po en vzorni sadonosnik, ki naj bo v zvezi z vzornimi kmetijami, kjer so take ustanove.

V svrhu realizacije gornjih predlogov bo unesti v vsakoletni proračun primerne kredite.

B. Drevesničarstvo.

Da se zajamči našim sadjarjem neporečen drevesni naraščaj, tako zlasti glede pravilne izbire podlog, ee-pičev, pristnosti sort in neokuženja po boleznih in škodljivcih, se naj uvede stroga kontrola vseh privatnih drevesnic.

C. Zatiranje bolezni in škodljivcev.

Navzlic ogromni škodi, ki jo povzročajo v naših sadovnjakih škodljivci in bolezni, tako zlasti mali zimski pedic ali zmrljkar (Cheimatomia brumata), listne in krvave uši, jabolčni zavijač (Carpocapsa pomonellam), fusikladij, momilija (Scelotriga fructigena), rožičenje češpelj (Ecsacus pruni) in drugi, ki bi utegnili katastrofalno nastopiti, se naj v svrhu zatiranja odrede na osnovi obstoječih zakonov najstrožje policijske odredbe.

D. Sadna trgovina.

Uvažuje dejstvo, da se proizvaja v mariborski oblasti pretežna množina sadja, zlasti namiznih jabolk za izvoz, bo posvečati posebno pažnjo sadni trgovini. V ta namen je potrebno:

a) skrčitev velikega števila sadnih sort na čim manjše število,
b) prirejanje lokalnih sadnih ogledov, večjih sadnih razstav ter sadnih sejmov v tu- in inozemstvu,
c) uvedba sortiranja in vkladanja sadja po ameriškem načinu, da bomo mogli tekmovali z inozemstvom in si zagotoviti trdno pozicijo na svetovnih sadnih tržiščih,
d) pospeševanje izvoza sadja.

V svrhu dosege ciljev bo:

1. Oskrbeti primerne kredite v vsakoletnem proračunu;
2. Poslati še tekom letošnjega leta primerne večake za dobo enega do dveh mesecev na Holandsko, da se temeljito izvežba v ameriškem sortiranju in vkladanju sadja, po vrnitvi v domovino pa prireja zadevne tečaje;
3. priskočiti zadrugam in drugim podjetjem, ki se pečajo s konserviranjem sadja, za zgradbo modernih sadnih kleti, hladilnic in konservnih tvornic, na pomoč s subvencijami in s cenim kreditom.

V. HMELJARSTVO.

Za pospeševanje hmeljarstva deluje Hmeljarsko društvo za Slovenijo, čigar stremljenje je pridobivanje hmelja najboljše kvalitete.

To svoje prizadevanje skuša doseči:

a) po poučnih spisih in predavanjih, po praktičnih demonstracijah v vzornih hmeljiščih,
b) po pravilnem selekcioniranju hmeljske rastline,
c) po gnojnih poizkušnjah,
d) po tečajih za bonitiranje hmelja, do po hmeljskih razstavah,
e) po ogledovanju vzornih hmeljišč v inozemstvu itd.
Ministrstvo poljoprivrede i voda naj bi ta prizadevanja Hmeljarskega društva podpiralo in pospeševalo:
a) z ustanovitvijo zimske kmetijske šole s posebnim ozirom na hmeljarstvo,

b) z zadostnim subvencioniranjem Hmeljarskega društva,
c) z ustanovitvijo mesta hmeljarskega konzumenta pri ministrstvu poljoprivrede i voda,
d) z znižanjem železniških tarifov za izvoz hmelja in uvoz hmeljskih drog, jute in drugih potrebščin za hmeljarstvo,
e) s carine prostim uvozom hmeljskih drog, jute in drugih potrebščin za hmeljarstvo,
f) s preskrbo specijalnih voz za izvoz hmelja v inozemstvo,
g) s tem, da skrbi za akademsko naobrazben strokovnjaški naraščaj za hmeljarstvo.

(Konec prihodnjič.)

POKONČAVANJE POLSKIH MIŠI S HORA-PRIPRAVO.

Poljske miši so se tako razpasle v srednji Evropi, da ogrožajo naše posevke. Z žalostjo zre posestnik v bodočnost, ko vidi, da proti tej nadlogi narava sama nič ne pomaga.

Imamo razna sredstva za pokončavanje poljskih miši, nekatera so do cela nepoznana. Rabilo se je že sredstvo v obliki Löfflerjevih bacilov, ki naj bi bil zaneti kugo med mišjo svojat. Žalibog so doseženi uspehi s tem sredstvom nezadostni in se skoro ne more več priporočiti njih uporabo že z ozirom na to, ker zahtevajo precejšnje predpriprave in je njih uspeh odvisen tudi od vremenskih razmer. Teoretsko bi bili Löfflerjevi bacili najboljše sredstvo, če bi učinkovali. Razpasla se bi kuga pri poljskih miših, tako da bi vse poljske miši naenkrat izginile. Znano je pa tudi, da v Ameriki sploh ne učinkujejo Löfflerjevi bacili in je zato mogoče, da ne dosežemo ž njimi pravih uspehov tudi pri nas.

Drugo sredstvo za pokončavanje bi bilo polaganje strupenih preparatov v luknje. V poštev pride pred vsem rumeni fosfor. Proti uporabi takih preparatov bi pravzaprav morala nastopiti sanitarna oblast, ker so zelo strupeni in človeškemu zdravju lahko škodljivi in kmetijstvu pa zaradi te-

ga, ker bi se ž njimi lahko zastrupila domača perutnina, ki brska okoli doma. Pri polaganju takih preparatov v zemljo poginejo zopet samo tiste miši, ki pojedjo take strupene snovi, ali pa one, katere si nehoče ali nevede nanežejo telo s fosforjevim preparatom. Mladiči v gnezdu ne pridejo v dotiko tako hitro s to strupeno snovjo in zato je uspeh pri polaganju takih preparatov le delen, ker 14 dni kasneje so mladiči poljskih miši postali zopet velike miši, ki se še bolj hitro na to razmnožijo, ker so med tem časom pomrli starši, s katerimi bi morali sicer pravzaprav tekmovali v boju za obstanek.

Eno sredstvo je še, ki je pri nas še popolnoma nepoznano in to je ogljikov žveplec. Zadržuje malenkostna množina te tekočine, da se vlije v vsako luknjo nekaj kapljic, kjer se nahajajo žive miši. Kemikalija hitro izhlapeva in omami, odnosno zaduši vse mišjo zalego, ker je strupen ogljikov žveplec. Rabi se ne iz enostavnega vzroka, ker je predrag in ker je lahko zapaljiva tekočina. Če se meša jo njene pare z zrakom, dajo eksplozivno zmes, ki mora eksplodirati, če pride v dotiko z ognjem v kakršnikoli obliki. Edina dobra stran tega sredstva bi bila, da se izdeluje pri nas in da smo v tem oziru neodvisni od tujine, na drugi način pa ni priporočljivo sredstvo, ker lahko oživijo zopet omamljene miši.

Najlepše uspehe se zaznamuje v zadnjem času pri pokončavanju miši s HORA-PRIPRAVO, v katero se vtakne goreča patrona. To sredstvo se izdeluje v Nemčiji, kjer so mojstri v izdelovanju strupenih plinov, kakor smo videli v vojnem času. Način zatiranja poljskih miši s Hora-pripravo se je opisal v zadnjih dveh številkah »Kmetovalca«, ki se povsod čita po deželi. Zato bi bilo odveč, da bi se tu ponavljal še enkrat popis Hora-priprave in način njene uporabe pri zatiranju poljskih miši. Zadržuje naj le, da ponovimo in poudarjamo to, da razvija tak plin, da mora poginiti vsa mišja zalega.

Najnovejši poizkusi, ki pa še niso v »Kmetovalcu«, so pokazali način, po

katerem se dajo Hora-patrone še bolj racionalno rabiti, kakor dosedaj. Da se ne bi plini goreče Hora-patrone porabili tudi v onih luknjah, kjer se ne nahajajo miši, se priporoča, da se na predvečer, ko se namerava zatirati poljske miši, potlačijo z nogami vse luknje dotičnega okoliša in da se nato označijo z vejicami drugi dan odprte luknje, tako, da se ima pregled, v katerih luknjah živijo poljske miši. Ker samo tu je treba napolniti luknje s smrdečimi plini.

Vsem posestnikom se toplo priporoča, da zatirajo poljske miši s združenimi močmi, da si nabavijo v ta namen Hora-pripravo s potrebnim številom Hora-patron. 5 do 15 patron se rabi za pokončavanje poljskih miši na 1 oralu. Vsaka patrona stane 10 Din, ker mora plačati toliko carine. Ko se bode dosegel carine prosti uvoz, bodo Hora-patrone mnogo cenejše.

Ta način zatiranja poljskih miši je zaradi tega tako prikladen, ker je izvedljiv na kmetih, ko je pogosto pomanjkanje dragih delovnih moči, s pomočjo še šoli obvezne mladine, in ker ne škodi nikakor onim, ki so zaposleni pri delu. Zatiranje poljskih miši po Hora-načinu je znanstveno dokazan najboljši in praktično izvedljiv način zatiranja ter ima največjo bodočnost tako, kakor imajo strupeni plini v bodoči svetovni vojni.

Ing. Henrik Mohorčič.

OBREZOVANJE TRTE SPOMLADI.

To, najvažnejše vinogradarjevo delo vrši se mnogokje zelo, zelo površno in brezmiselno. Obavlja se pač, ker se je tako delalo že odnekaj in se pač mora še izvajati. In vendar bi se moralo predvsem temu delu posvetiti mnogo več pažnje — tako z ozirom na čas, kedaj se vrši, kakor na način obrezovanja samega.

Mi obrezujemo vinsko trto zato, da s tem uravnamo trti primerno rast, vzdržujemo rodovitnost in izboljšujemo kvaliteto pridelka. S tem seveda slabimo trto, vendar primorani smo to izvajati vsled naših podnebnih raz-

mer, da preprečimo v čim večji meri osenčevanje trte, na drugi strani dajejo zopet trte z manjšimi oblikami boljši kvaliteto grozdja, nego one z večjimi oblikami. Način trsne odgoje določajo predvsem: podnebje, sorta in vinogrska zemlja. Pri nas primorani smo vzgajati manjše trsne oblike; na jugu n. pr. imajo iste večje vsled veliko večjega osenčevanja. Daje bomo vzgajali v večjih oblikah tudi močno rastoče sorte; drugačen način odgoje zahtevajo tudi sorte z veliko rodovitnostjo, kakor tudi sorte, ki tvorijo rodna očesa šele na 2. ali 3. mestu. Tako se reže praviloma: renski Rizling, beli in modri Burgundec, Traminer, Rulandec na dolgo (s šparonom ali locenjem), dočim režejo zopet druge kakor: Zlahtnino, modro Frankinjo, Portugalko le na kratke reznike in čepe, ker te sorte tudi daljše rezi ne prenesejo. V slabi, nerodoviti zemlji ne moremo, naravno, odgajati trte z večjimi oblikami, »nalagamo« manje. Na vinski trti nam je ob rezi razločevati rodni in nadomestni les. Naloga rodne lesa je donosati grozdje; nadomestnega pa tvoriti les za prihodnje leto. Da sigurno rodi, bodi rodni les vselej na dvoletnem — starem lesu in višje kot nadomestni les, da tako trto lahko po potrebi pomladimo. Marsikomu je tudi znano, da kratek rodni les (brez šparona ali locenja) da manjšo množino — a boljše kvalitete in obratno. Rodni les tvorijo: reznik (čep) z 1—4. šparon z 8—10 in dolg šparon z nad 10 očesi. — Pri nas so v splošnem v navadi sledeči načini odgoje: »štajerska« kratka in »štajerska« dolga rez in »Rheingauski« način odgoje. Pri štajerski kratki rezi ne delamo šparonov, dočim pri štajerski dolgi rezi narežemo poleg par kratkih reznikov ali čepov še dolg šparon ali locenj z kakimi 10 očesi, katerega konec vtaknemo v zemljo. Rheingauski način odgoje razlikuje se od štajerske dolge rezi v tem, da se namesto dolgega šparona nareže kratek šparon z 8—10 očesi. — Pri rezi sami postopajmo tako-le: Režemo režeemo 1—2 cm nad očesom; ves ostali les, ki ga ne rabimo, gladko odrežemo. Čistiti je

trto stare skorje, katera nudi raznim škodljivcem kaj varno zavetje, kakor: kaparjem, ušem itd. Odstraniti tkav. — rosne korenine iz cepilnega mesta; — važno posebno pri mladem nasa-du! — V splošnem režejo pri nas februarja — marca. Preje rezati, vsled mogoče pozebe, ni priporočljivo. Z spremenjenim načinom rezi, ako še nismo rezali, da se še mnogo popraviti; tako n. pr. da so trpela po pozebi bolj spodnja očesa — nastavi-mo več rodne lesa višje ali obratno. Prepозна rez povzroči zopet obilno soljenje, zgornja očesa trsa in trta oslabi. Z rezo začnemo najprej v višjih in nato v nižjih legah. — Posavee.

Razstava mlečnih proizvodov bo letos na velesejmu v Milanu (Italija) od 12. do 27. aprila. Tudi lani se je vršila tam taka razstava, toda naša država se seveda ni udeležila. Kdo bi za kmeta toliko skrbel, tako si mislijo naši mogotci. Kdor se za stvar zanima, naj se obrne na generalni konzulat SHS v Milanu.

Izvoz jaje. V l. 1924 se je tega blaga izvozilo iz naše države 2012 vagonov, l. 1923 pa 1724 vagonov. Vrednost izvoženih jaje znaša v 1924 l. 620 milijonov dinarjev, v 1923 l. 531 milijonov dinarjev, v 1922 l. pa 321 milijonov dinarjev. Največ tega blaga gre v Švico; na drugem mestu je Avstrija, na tretjem Italija.

Dinar v vrednosti polagoma raste. Obenem s tem padajo cene našim kmetijskim pridelkom, posebno živini in lesu. Davki pa so vedno jednako veliki oziroma stalno naraščajo, namesto da bi se ravno tako zmanjševali, kakor pada cena pridelkom. Kmet je že doslej komaj zmagoval davčna bremena. Kako bo naprej, če bodo cene pridelkom stalno padale? Smo radovedni, kaj bosta ukrenila »kmečka« poslanca Žerjav in Pivko.

Vrednost dinarja. Za 100 Din se dobi okroglo 8 in pol švicarskega franka ali 39 in pol italijanske lire. Za 1 Din se plača 1152 do 1156 avstrijskih kron. Za 1 dolar dobiš 61 Din 25 par.

Posluje po celi Jugoslaviji
Ustanov. l. 1913. — Del. glavica znaša 3,000.000 Din v zlatu

JUGOSLAVIJA

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nepogoda in jemljena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam vseh vrst, 5. transportna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam vseh vrst, 7. največji to delujoči zavod. Družba je prevzela od »Grske vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Fenika« (požarni oddelki) in »Franko-Hongroise« ves njihov kupčijski obseg v naši državi. — Najnižje tarife. Takojšnja plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« klenivene kavelje za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta 15 Telefon 571

Največje vrtnarske podjetje v Jugoslaviji
»VRT«, Džamonja in drugovi,
družba z omej. zav., Maribor.

Največji izbor rasnovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme selenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in rasno ukrasno grmovje in drevje imamo. Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

Vincilira traži posjednik
vinograda od
2 jutra.
Lijep stan u
vinogradu.

Plača u naravi i u novcu. Poblizje upute
PETER PANJAN, Hrastovica.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z o. z.
V NOVOPREUREJENIH PROSTORIH
MESTNI TRG št. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge s odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in esije terjatev.
Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo proti poročstvu in proti zastavi.

TISKARNA „MERKUR“
Trg. - ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552
SIMON GREGORIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenike, pravila itd. itd.
Lastna knjižnica

Edino najboljši šivalni stroji so le
JOSIP PETELINC-a
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Gritzner** in **Adler** za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. Pouk v vezenju in krpanju nogavic brezplačen.

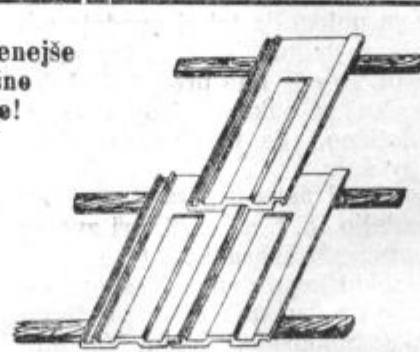
Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Gotovo zatiranje poljskih miši s
HORA-PRIPRAVO
Najbolj učinkovita in najcenejša čimža iz živega srebra

SEGETAN-NEU
proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung (Nemška družba za zatiranje škodljivcev), Frankfurt a. M. (Degesch.), za kraljevino SHS dr. A. Jenčič in drug, Maribor, Kopitarjeva ul. 6.

Najcenejše
strešne
kritje!

Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje
VIDIC - KNEZ
TOVARNE NA VIČU IN BRDU

nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov s eno ali dvema zarezama kakor tudi bobrovec (biber) in zidne opeke. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Pristno
brinjevo olje
kupi v vsaki množini trdka
ALBRECHT & STROHBACH
Maribor, Gosposka ulica št. 9.

Priporočamo trdko
Josip Petelinc
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani)

NAJCENEJŠI NAKUP
nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in rjavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlie, vilie, sprehajalnih palie, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt.
Na veliko in malo!

Brinjevo olje
kupi po najvišji ceni drogerija
»ADRIJA«
Ljubljana, Šelenburgova ulic št. 5
(nasproti glavne pošte).

Za pomladansko posevet lanu imamo na razpolago la **RUSKO LANENO SEME**, katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanična vrvarna, tiskalnica lanu in konoplje ter predilnica
ANTON SINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

»SALONT«
SE IZDELUJE V VSEH POLJUBNIH DIMENZIJAH IN BARVAH.

Dolgoletno jamstvo jamči za izborno kakovost.
»SALONT«
je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Nudimo najboljšo **modro galico** 98/99% v vrečah po 100 kg „**EKONOM**“
po najnižji dnevni ceni, dokler zaloga traja.
osrednja gosp. zadr.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.